

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VARDE KØBSTADS SKOLEVÆSEN

1953 - 54 og 1954 - 55

Meddelelser

om

VARDE KØBSTADS SKOLEVÆSEN

for

Skoleårene 1953-54 og 1954-55

ved

Stadsskoleinspektør V. Agerschou-Andersen

Skolekommissionens medlemmer:

Stadsdyrlæge A. Gadegaard, formand.

Arkitekt R. Aas.

Postkontrollør A. Hein.

Fru støbemester Bonde.

Gårdejer Frants Iversen, Tinghøj.

Byrådets skoleudvalg:

Grosserer J. S. Jensen, formand.

Borgmester Rudolf Rasmussen.

Viceborgmester, montør V. Strandvig.

Forpagter Frits Pedersen, Tinghøj.

Installatør C. B. Lundkvist.

Lærerrådets formand:

Overlærer J. K. Knudsen, der tillige er formand for fælleslærerrådet.

Skolelæge:

Kredslæge S. Rohleder.

Skolelægens assistent: Sundhedspl. fru Møller Hansen.

Skolepsykolog: E. Mathiesen, Esbjerg.

Skoletandlæger:

Tandlæge fru Hygebjerg-Hansen.

» C. W. Koch.

» Lund Hansen.

Stadsskoleinspektøren

træffes på alle skoledage på kontoret kl. 11,10—12, (lørdage 11,20—12), tlf. 648.

Lærerværelset:

Telefon 463.

Tinghøj skole:

Førstelærer J. Bjørndal Gravesen, telefon Orten 35.

Børnenes fordeling i klasserne

var d. 1. juli 1955 følgende:

A. Grundskole og eksamensfri overskole. (35 klasser)

Klasse	Dr.	Pi.	Ialt	Klasse	Dr.	Pi.	Ialt
1. a	18	13	31				
b	16	15	31				
c	18	14	32				
d	18	14	32				
e	16	13	29				
2. a	14	15	29				
b	16	16	32				
c	17	15	32				
d	16	15	31				
e	17	15	32				
f	17	14	31	5. a	10	23	33
3. a	16	14	30	b	15	18	33
b	15	15	30	c	16	14	30
c	15	15	30	d	18	14	32
d	17	12	29	e (f)	14	17	31
e	14	13	27	6. a	16	17	33
f	19	11	30	b	13	6	19
4. a	18	15	33	c	17	5	22
b	17	16	33	7. a	16	12	28
c	18	14	32	b	11	5	16
d	17	16	33	c	12	8	20
e	16	17	33	8.	8	15	23
f	17	14	31	Ialt	548	485	1033

B. Mellem- og realskolen. (11 klasser)

1. m. a	13	18	31				
c	16	16	32				
b	20	12	32				
2. m. a	20	16	36	4. m. a	13	19	32
b	18	18	36	b	16	14	30
3. m. a	9	18	27	Realkl.	9	13	22
b	11	19	30	Ialt	152	184	336
c	7	21	28				

Ialt i begge skoleformer tilsammen 700 669 1369

Ialt i 1954 på samme tidspunkt 689 652 1341

	Dr.	Pi.	Ialt	
C. Tinghøj skole (3 klasser)	1. kl.	9	9	18
	2. kl.	10	8	18
	3. kl.	10	19	29
	Ialt	29	36	65
<i>Tinghøj skole i 1954 på samme tidspunkt</i>	25	33	58	
<i>Varde kommunale skolevæsen ialt</i>	729	705	1434	
<i>Varde komm. skolevæsen i 1954 på samme tidspunkt</i>	714	685	1399	

Skolebetalingen.

I alle skolens klasser er undervisningen gratis for børn, der er hjemmehørende i Varde kommune.

I eksamensmellemskolen er undervisningen gratis for børn fra Vardes omegn. Børn fra Varde landsogn, der søger undervisning i Varde kommunale skole (dette gælder ikke eksamensskolen), betaler for adgang til skolelæge, skoletandlæge, samt for bøger. Disse udgifter refunderes af Varde landsogn..

Børn, der er hjemmehørende i Varde kommune, og som søger undervisning ved Varde skolevæsen ud over den skolepligtige alder, kan søge kommunen om stipendiehjælp til gennemførelse af denne undervisning. Skemaer hertil udleveres på skolens kontor i april måned hvert år.

Oversigt over børnenes forsømmelser.

	På grund af sygdom		Anden lovlig grund		Uden lovlig grund	
	1953	1954	1953	1954	1953	1954
I grundskolen og den eksamensfri overskole	8375	11331	399	372	282	214
I mellem- ÷ realskolen (10 kl.)	1607	1867	237	239	27	13
Tinghøj skole	286	477	96	133	1	4
Ialt	10268	13675	732	744	310	231

Stigning eller fald: (gennemsnit pr. elev)

	1953	1954	Difference
a. På grund af sygdom:	8,15	10,19	+ 2,04
b. Anden lovlig grund:	0,59	0,55	÷ 0,04
c. Uden lovlig grund:	0,25	0,17	÷ 0,08

Lærerpersonalet (den 1. juli 1955)

ved byens skoler består for tiden af stadsskoleinspektøren, 2 viceskoleinspektører, 8 mandlige og kvindelige overlærere, 12 fastansatte lærere, 16 fastansatte lærerinder, 1 lærer og 1 lærerinde som aspiranter i faste embeder, 2 timelærere og 2 timelærerinder.

	Født	Tjeneste- alder	Ansæt her
1. Stadsskoleinsp. V. Agerschou - Andersen	13.5.10	1.10.46	1.12.50
2. Viceskoleinspektør H. Malling	23.7.88	1.10.18	1.10.26
3. Viceskoleinspektør L. K. Jensen	16.11.95	1.8.22	1.8.30
4. Overlærer Birkedal Olsen	14.2.91	1.6.15	1.5.27
5. Overlærer J. K. Knudsen	30.6.97	1.11.23	1.2.26
6. Overlærer V. G. Skjoldborg	31.1.02	1.2.26	1.5.27
7. Overlærer O. Bjarnesen	23.4.01	1.4.29	1.4.30
8. Lærer Thv. Sørensen	18.10.05	1.8.29	1.4.32
9. Lærer H. A. O. Hartz	7.3.96	1.8.31	1.8.33
10. Lærer O. Myrthue - Hansen	4.11.01	1.5.36	1.5.35
11. Lærer Th. Finderup	1.5.11	1.2.38	1.4.37
12. Lærer Ev. Larsen	1.4.04	1.2.41	1.8.40
13. Lærer A. Blaabjerg	5.8.17	1.2.47	1.8.46
14. Lærer N. Kjær Larsen	9.11.19	1.2.47	1.8.47
15. Lærer Gordon Larsen	24.5.10	1.11.39	1.4.50
16. Lærer Kaj Bech	29.4.26	1.6.50	1.6.50
17. Lærer Aage Jensen	11.9.23	1.8.49	1.8.50
18. Overlærer frk. M. Schack Olldag	3.2.93	1.6.19	1.6.20
19. Overlærer fru Buck	11.11.94	1.11.21	1.9.20
20. Overlærer frk. Th. Therkildsen	10.7.04	1.8.27	1.6.27
21. Overlærer fru A. Nordhjem	22.9.94	1.8.26	1.6.27
22. Lærerinde fru A. Knigge	13.7.94	1.7.29	1.4.29
23. Lærerinde frk. K. Hebsgaard	2.1.05	1.8.29	1.8.30
24. Lærerinde frk. J. Christensen	20.1.02	1.11.30	1.1.30
25. Lærerinde frk. E. Berg	6.7.07	1.9.37	1.4.38
26. Lærerinde fru K. M. Larsen	16.4.05	1.4.32	1.9.46
27. Lærerinde frk. K. M. Madsen	31.12.18	1.6.45	1.8.46
28. Lærerinde fru A. Pedersen	19.10.13	1.4.43	1.11.37
29. Lærerinde frk. A. M. Pedersen	25.7.21	1.4.52	1.4.50
30. Lærerinde frk. Aase Toft	2.9.29	1.7.53	1.7.51
31. Lærerinde frk. K. Varisbøll	28.2.14	1.7.54	1.7.52
32. Lærerinde frk. O. Sørensen	6.11.27	1.7.54	1.7.52
33. Lærerinde fru G. Jacobsen	10.12.24	1.8.50	1.1.54
34. Lærerinde fru V. Brandt-Petersen	21.10.26	1.6.51	1.12.54
35. Lærerinde frk. Esther Petersen	11.3.28	1.8.53	1.7.54
<i>Aspiranter i fast embeder:</i>			
36. Vagn Aage Sørensen	2.6.32	1.7.55	1.7.55
37. Gunhild Sørensen	22.12.29	1.7.55	1.7.55
<i>Timelærere (timelærerinder):</i>			
38. Fru A. Malling	6.4.99		1.8.46

Embeder, der enten besørges af det faste personale som overtimer eller af vakancelærere.
Faste embeder:

39. Hr. Aksel Jensen.

Dels som overtimer, dels ved specielt uddannede lærerkræfter i fagene pige-gymnastik og skolekøkken:

40.
41.
42.

Timelæreembeder:

43. Hr. Helmer Petersen.

Som overtimer:

44. Hr. Kurth Sørensen.

45.

Tinghøj skole:

	Født	Tjeneste- alder	Ansæt her
1. Førstelærer J. Bjørndal Gravesen	18.4.17	1.2.45	1.2.54
2. Vakant Ruth Sørensen	21.3.30	1.7.55	1.10.55

Ændringer i lærerpersonalet.

(fra 15. aug. 1953 til 1. aug. 1955.)

Afgang:

Aspirant i fast embede K. Gerlach ansat som andenlærer i Nørager skole, Nørager.

Aspirant M. Kobborg ansat som vikar i et førstelærerembede i Freltofte skole pr. Aarslev.

Timelærer C. H. Christensen ansat som lærer i Tingstrup skole pr. Thisted.

Førstelærer i Tinghøj Johs. Jensen ansat som fast lærer ved Sæby kommunale skolevæsen.

Lærer H. Vejrup ansat som andenlærer i Næsbjerg.

Tilgang: Ansatte i faste embeder:

lærerinde frk. Ester Petersen,

lærerinde fru G. Jacobsen,

lærerinde fru V. Brandt-Petersen,

lærer hr. J. Bjørndal Gravesen.

Endvidere: Aspirant i fast embede:

Vagn Aage Sørensen, Tønder, fra den 1. juli 1955.

fru G. Sørensen, Tønder, fra den 1. juli 1955.

Som vikarer har virket følgende lærere og lærerinder: fru Traberg, fru E. Nielsen, hr. Nielsen, tidl. Hodde, hr. Schjøtt, tidl. Næsbjerg, soldaterhjemsforstander, cand. theol. Frede Nielsen samt seminarister fra Esbjerg aften-seminarium.

Lærerpersonalets deltagelse i kursus og studierejser.

Tid	Navn	Fag	Sted
1953-55	Olga Sørensen	Ordblindekursus	Varde
—	—	Dansk	—
—	G. Jacobsen	Ordblindekursus	—
—	Karen Varisbøl	—	—
—	Ester Pedersen	—	—
—	Jenny Christensen	Dansk	—
1954	Arne Blaabjerg	Tysk	Salzburg
—	—	Mundaf. + høretræn.	København
1953-55	—	Dansk	Varde
—	Aase Toft	—	—
1934	—	Ordblindekursus	København
1953-55	K. M. Madsen	Dansk	Varde
—	Kaj Bech	Dansk	—
1953-54	—	Svensk	København
1953	Helmer Pedersen	Dansk Skolesløjde II	—
1954	—	Dansk Skolesløjde III	—
1955	—	Askov Skolesløjde III	Askov
1953-55	N. Kjær Larsen	Dansk	Varde
1953-54	—	Svensk	København
1953-55	Birkedal Olsen	Dansk	Varde
1953-54	A. M. Pedersen	Årskursus	København
1954-55	Thv. Sørensen	Matematik	Esbjerg
1953-55	J. K. Knudsen	Dansk	Varde
1953	K. M. Madsen	Gymnastik	Skårup

Årskursus i Varde.

Højborgen for læreres videreuddannelse er som bekendt Statens lærerhøjskole i København. Denne institution driver forskellige filialer ude omkring i provinsen, bl. a. Esbjerg Årskursus, der igen lægger kursus ud i nabobyerne, når der er mulighed herfor. I Varde har der været afholdt årskursus i dansk i vintrene 1953—55. I vinteren 1955 har der endvidere i Varde været afholdt et kursus for ordblindelærere. Lærere, der gennemgår disse kursus, får udstedt afgangsbevis på linie med lærere, der gennemgår de samme kursus ved Statens lærerhøjskole i København.

Ferieplanen 1955.

Juleferie: Skolen begynder den 5. januar	3 dage
Fastelavnsmandag den 21. februar	1 —
Kongens fødselsdag den 11. marts	1 —
Dronningens fødselsdag den 28. marts	1 —
Påskeferie: 6. april—12 april	6 —
Danmarks befrielsesdag (ekstraordinær for 1955)	(1) —
St. Bededagsferie: 6. og 7. maj	2 —
Kr. Himmelfartsdag den 19. maj	1 —
Pinseferie: 28. maj—1. juni	3 —
Grundlovsdag (tælles ikke med, da den falder på en søndag) den 5. juni	
Sommerferie: 30. juni—15. august	38 —
Oktoberferie: 17. oktober—23 oktober	6 —
Juleferie: 22. december—31. december	8 —
Til rådighed	3 —
Søndage	52 —
Antal skoledage	240 —
<u>Ialt</u>	<u>365 dage</u>

Skolesparekassens virksomhed.

Opsparinger i skolesparekassen:

1. oktober 52—1. oktober 53 = kr. 7.430,04

1. oktober 53—1. oktober 54 = kr. 8.513,09

1. oktober 54—1. april 55 = kr. 3.772,65

Hovedkassereren, overlærer fru J. Buck.

Fag- og timetal pr. 1. december 1955

	<i>Grundskolen</i>					<i>Den eksamensfri mellemsk.</i>					<i>Eksamensskolen</i>				
	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. a.	6. b.	7. a.	7. b.	8.	1. ml.	2. ml.	3. ml.	4. ml.	R.
Religion	2	2	2	2	3	3	3	2	2		2	2	2	1	
Skrivning	2	3	3	3	2	1	1	1	1		2	1	1		
Regning (matematik)	4	5	5	6	5	5	6	5	6	5	4	5	6	7	5
Dansk med litteratur	7	7	9	9	9	7	7	7	7	6	5	4	4	5	5
Historie			1	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2
Geografi			1	} 3	} 3	} 3	} 3	} 3	} 4	} 4	2	2	2	2	2
Naturhistorie															
Fysik						1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Tegning					2	2-1	2-1	2-1	2-1		2	2	2-0		
Sang		1	1	1	2	1	1	1	1		2	2	1		
Gymnastik og hygiejne	1	2	2	2	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3	3	3	4-3	4
Sløjd og håndgerning	1	1-2	1-2	1-2	2-3	3-3	3-3	3-3	3-3	2-2	2-2	2-2	2-2	3-1	
Anskuelse	1	2													
Engelsk						3		3		3	5	3	3	4	5
Tysk												4	4	4	4
Fransk															5
Skolekøkken						3	3	4	4	4			3	4	

Lokalernes benyttelse uden for skoletiden.

Det er ikke blot i skoletiden kl. 8—15, at skolens lokaler benyttes stærkt, men forholdet er dette, at så snart det sidste hold børn har forladt bygningerne, og lokalerne er rengjorte, rykker de voksne ind i stort tal.

Gymnastiksalene benyttes af gymnastikhold i et antal af 15, og desuden har følgende idrætsgrenes foreninger til huse der: håndbold, boksning, bordtennis og cricket. I de øvrige lokaler udfolder følgende foreninger en rig og mangeartet virksomhed: Aftenskolen, aftenhøjskolen, ungdomsskolen, fritidsklubben, teknisk skole, handelsskolen, oplandshandelsskolen, biavlerforeningen, havebrugsforeningen, hjemmeværnet, lottekorpsset, husmoderforeningen, sykrede, Røde Kors, Det Danske Spejderkorps' lokalafdeling, F. D. F.s musikkorps, filatelistklubben, amatørmusikere, kirkekoeret og kunstmalerkredsen, — og så er vist endda ikke alle nævnt.

En henvendelse til hjemmene.

A. Forsømmelser.

Skolen henstiller indtrængende til hjemmene, at de ikke holder børnene hjemme, uden det er absolut tvingende nødvendigt. Skulle der indtræffe tilfælde, hvor hjemmet mener, at det er absolut nødvendigt med een eller flere dages ekstra fridage, bedes man i god tid sætte sig i forbindelse med skolens kontor. Der gøres udtrykkeligt opmærksom på, at anmodninger om frihed ud over 3 dage skal sendes til skolekommissionen *skriftlig mindst 14 dage i forvejen*. Det hænder ofte, at forældre sender bud om ekstra frihed på flere dage ca. 1 time, før det tog går, de skal rejse med.

Ligeledes anmodes hjemmene om så vidt muligt at undlade fremsendelse af andragender om forlængelser af de ordinære ferier. Denne tendens er i stærk tiltagende. Ofte sker det, at børn simpelthen bliver væk i flere dage, efter at ferien er slut, uden at der har været ført forhandlinger med skolens kontor eller skolekommissionen om ekstra frihed.

Når et barn, der har haft forlænget ferie, ankommer til skolen, er det ikke alene bag efter sine kammerater, det bliver desuden skyld i, at klassens øvrige elever sinkes, fordi lærerne må bruge en del af tiden til at forklare barnet, hvad de andre elever har fået gennemgået, medens vedkommende elev har været væk.

B. Sommertjeneste.

Selv om det kan betyde en øjeblikkelig vinding i økonomisk henseende, anmodes forældrene *indtrængende* om ikke at sende deres børn på sommertjeneste, da det komplet ødelægger de sidste 2 års skolegang eller mere. (Det er almindeligst, at børn sendes ud fra 6. klasse — men nogle sendes allerede ud fra 4. klasse). Endvidere kan det hændes, at bybørn, som ikke har ret mange legemlige kræfter, legemlig skades under et arbejde, de dårligt magter, og som netop falder i en periode, hvor væksten foregår i et hurtigere tempo end i andre af barnealderens tidsafsnit.

C. Bad.

En af skolens opgaver er at lære børnene en sund og hygiejnisk levevis, og skolen anmoder hjemmene om at yde al mulig støtte i denne bestræbelse. Sundhedsstyrelsen har for nylig gjort opmærksom på, at renligheden blandt skolebørn i det ganske land er i stærk tilbagegang. Skolen anmoder derfor hjemmene om at gøre en indsats for, at børnene vænnes til at møde renvaskede i skolen. Det bør også i hjemmet indskræpes, *at det er en selvfølge, at man efter en gymnastiktime, hvor man er blevet varm, støvet og svedig, deltager i det kolde bad*, som iøvrigt ikke er særligt koldt, idet de første brusere er varme — de to sidste kolde, og ingen siger, at man skal stå stille under de sidste. I fyringssæsonen gives der eleverne fra 4. klasse og opefter et varmt bad hver 14. dag. Her kan skolen glæde sig ved 99 % tilslutning.

Nogle elever er tilbøjelige til ved den mindste anledning at »tigge«
seder hjemme, for at blive fri for gymnastik eller bad, — en trafik, som man beder hjemmene være behjælpelige med at afskaffe.

D. Eksamensmellemskolen.

Selv om et barn består optagelsesprøverne til 1. mellemskoleklasse, anmodes forældrene indtrængende om ikke at lade barnet gå i eksamensmellemskolen, hvis det ikke er hjemmets mening, at barnet skal afslutte sin skolegang med i hvert fald mellemskoleeksamen.

E. Realeksamen.

Det er efterhånden blevet almindeligt, at selv dygtige elever standser ved mellemskoleeksamen og ikke synes at være klar over, at mens realeksamen giver adgang til etaterne og endvidere er antagelsesgrundlag, når der søges elever til større virksomheder eller institutioner, ligesom denne eksamen er af stor værdi, såfremt man senere skulle få lyst til at søge videregående uddannelse på en højere uddannelsesanstalt (handelshøjskole, teknikum ell. lign.), så er mellemskoleeksamen kun en statsanerkendt årsprøve, der ikke er forbundet med bestemte traditionsbårne rettigheder.

F. Ud- og indskrivning.

Ud- og indskrivning kan kun foretages af den for barnets undervisning ansvarlige — enten fader, moder eller værge, og vedkommende må henvende sig personligt på skolens kontor. *Udskrivning må ske i god tid, mindst 8 dage inden flytningen finder sted. Indskrivning skal finde sted senest 8 dage efter tilflytning.*

G. Glemte ting.

Hver dag leveres der glemte ting ind på kontoret eller hos skolens pedel, hvorimod det sjældent sker, at der kommer nogen og spørger efter dette hittegods. Forældrene anmodes om ikke at acceptere børns beretning om, at det og det er blevet stjålet på skolen, før man har beset skolens hittegodsmagasin.

H. Latinundervisning.

Latinundervisning ydes i 4. eksamensmellemskoleklasse som valgfrit fag. Undervisningen omfatter 4 timer ugentligt i 4 ml.

I. Skolebørns anvendelse til erhvervmæssigt arbejde.

I følge folkeskolelovens § 57 må intet barn anvendes til erhvervmæssigt arbejde *forud for skoletiden*, og ved erhvervmæssigt arbejde forstås arbejde mod vederlag uden for barnets hjem.

K. Hjælp i hjemmet.

Såfremt en af eleverne på grund af sygdom i hjemmet holdes hjemme for at hjælpe i huset, *skal der i hvert enkelt tilfælde foreligge en aftale med skolekommissionen.*

L. Konfirmationsforberedelse.

Skolen henstiller indtrængende til hjemmene, at børnene kommer til at gå til præst, medens de er i 3. eksamensmellemskoleklasse og 2. eksamensfri mellemskoleklasse (7. klasse).

M. Hærværk.

Varde skolevæsen har i mange år kunnet rose sig af, at hærværk var et praktisk talt ukendt begreb. I de sidste to år er der dog forekommet adskillige tilfælde af tankeløs ødelæggelseslyst hos en del af eleverne. Skolen tillader sig derfor at henlede forældrenes opmærksomhed på ordensreglementets § 2, hvorefter hjemmet er pligtig til at erstatte enhver skade, der er forvoldt på skolens bygninger eller inventar, hvad enten det er sket med vilje eller ved uagtsomhed.

N. Sygdom under eksamen og terminsprøver.

Da det er sket i flere tilfælde, at en elev på grund af sygdom ikke er mødt til eksamen eller terminsprøver, uden at hjemmet har ladet skolen tilflyde nogen meddelelse, gør man herved opmærksom på, at det er hjemmets ufravigelige pligt at give skolen besked, inden eksamen eller terminsprøven tager sin begyndelse.

O. Feriebilletter.

Med og fra 1955 kan alle skoleelever få feriebillet til een sommerferierejse. Undtaget herfra er dog i øjeblikket elever, der ikke er bosiddende i Varde kommune. Endvidere gøres der opmærksom på, at der ikke fra skolens side ekspederes anmodninger om feriebilletter efter sommerferiens begyndelse. Henvendelse om udstedelse af andre billetter end de først tildelte, skal efter sommerferiens begyndelse ske ved henvendelse på kommunekontoret.

Til eleverne!

I anmodes indtrængende om at passe godt på de bøger, der bliver udleveret til jer, da det er kostbare ting. Læg nøje mærke til følgende regler:

1. Enhver skolebog skal være forsynet med omslag.
2. Enhver bog skal være forsynet med navn og klassebetegnelse på den indklæbede seddel.
3. Bøgerne skal fragtes til og fra skole i en taske eller mappe.
4. Tag aldrig på en bog med våde eller fedtede fingre.
5. Læg bøgerne til side, mens du spiser.
6. Enhver bog, som kastes bort eller beskadiges, har du pligt til at erstatte.

Særundervisning.

Der findes ingen speciel hjælpeskoleafdeling i Varde. Særundervisning til elever, der af en eller anden grund ikke kan følge normalundervisningen, ydes på 2., 3., 4. og 5. klassetrin på den måde, at de pågældende i visse timer forlader klassen og går hen til en lærer eller lærerinde, der så giver hjælpeundervisning i dansk og regning. Når forholdene omkring lærermanglen tillader det, er det meningen at udbygge dette system i overensstemmelse med en lærerrådsindstilling, som blev affattet i 1951.

Varde kommunale aften-skole.

har i vinterhalvåret 1953—54 og 1954—55 været ledet af lærer H. Vejrup.
Der afholdtes kursus i følgende omfang:

1953—54	1954—55
1. 1 kursus i dansk.	1. 3 kursus i engelsk.
2. 4 „ „ engelsk.	2. 1 „ „ tysk.
3. 1 „ „ tysk.	3. 1 „ „ fransk.
4. 1 „ „ fransk.	4. 1 „ „ esperanto.
5. 1 „ „ sløjd.	5. 2 „ „ sang.
6. 1 „ „ keramik.	6. 1 „ „ sløjd.
7. 2 „ „ porcelænsmal.	7. 2 „ „ keramik.
8. 2 „ „ håndgerning.	8. 2 „ „ porcelænsmal.
9. 3 „ „ kjolesyning.	9. 1 „ „ håndarbejde.
10. 1 studiekreds med film som emne.	10. 1 „ „ vævning.
	11. 3 „ „ kjolesyning.
	12. 2 „ „ bogbinding.
	13. 1 „ „ dekoration.

17 kursus med 262 kursister. 21 kursus med 318 kursister.

Varde praktiske ungdomsskole.

har i vinterhalvåret 1953—54 og 1954—55 været ledet af lærer H. Vejrup.

I 1953/54 var der følgende kursus:

De unger piger.

Hjemmets økonomi og boliglære: lærerinde frk. Aase Toft.

Barnepleje: sundhedsplejerske fru Møller Hansen.

Læderplastik: lærerinde fru Alice Traberg.

Antal piger: 23.

De unge mænd.

Erhvervs- og samfundslære, virksomhedsbesøg og håndbold: lærer H. Vejrup.

Sløjd: møbelsnedker O. V. Christensen.

Fritidsklubbens leder: lærer Kaj Gerlach.

Antal drenge: 31.

Det samlede antal elever: 54.

I 1954/55 var der følgende kursus:

De unge piger.

Hjemmets økonomi og boliglære: lærerinde frk. Esther Petersen.

Barnepleje: sundhedsplejerske fru Møller Hansen.

Læderplastik: lærerinde fru Alice Traberg.

Antal piger: 24.

De unge mænd.

Erhvervs- og samfundslære, virksomhedsbesøg og håndbold: lærer H. Vejrup.

Sløjd: møbelsnedker O. V. Christensen.

Antal drenge: 16.

Det samlede antal elever: 40.

NB. Med hensyn til oplysningerne om aftenskolearbejdet bemærkes, at der hvert år har været en del kursus, startet af foreninger, f. eks. husmoderforeningen.

Varde aftenhøjskole.

ledes af et udvalg, der består af repræsentanter fra byens oplysningsforbund og fra lærerrådet. I sæsonen 1953—54 har der været besøg af følgende foredragsholdere: Højskolelærer Juul Andersen, Askov, der talte i forbindelse med F. N.-dagen, afdelingschef ved statsradiofonien A. Fog-Petersen, højskolelærer Tage Hind, Askov, overrabbiner M. Melchior og forstander Demuth og hustru (oplæsning). Endvidere har der været arrangeret et møde i forbindelse med foreningen »Norden«.

I 1954—55 har der været besøg af følgende foredragsholdere: Skoleinspektør Knudsen, Brande, der talte i anledning af F. N.-dagen, forfatteren Salomon Frifelt, kaptajn Røder fra Dansk skibsadoption, højskoleforstander Bo Bojsen Rud, ydremissionær, pastor Asbjørn Fog og strandjagt-konsulent Fynboe. Ved aftenskolens afslutningsfest læste boghandler Petersen, Askov, uddrag af Martin A. Hansens værker.

Varde børnebibliotek.

Bogsamlingens indtægter 1953—54 og 1954—55:

	1953/54	1954/55
Tilskud fra kommunen	kr. 2775,00	3225,00
» » staten	» 4581,00	4137,00
» » Ribe amts skolefond	» 165,00	175,00
Ialt	<u>kr. 7521,00</u>	<u>7537,00</u>

	1953/54	1954/55
Antal bind pr. 1. april	3206	3401
Tilgået	280	349
Fragået	85	0
Antal bind pr. 1. april	<u>3401</u>	<u>3750</u>

1954: 679 lånere med 6794 udlån.

1955: 676 lånere med 6639 udlån.

Bibliotekar: lærer Gordon Larsen.

Tinghøj børnebogsamling.

	1953/54	1954/55
Antal bind 1. april 1953	424	471
Tilgået	47	7
Fragået	0	39
Antal bind pr. 1. april	<u>471</u>	<u>439</u>

1954: 45 lånere med 919 udlån.

1955: 39 lånere med 868 udlån.

Bibliotekar: førstelærer J. Bjørndal Gravesen.

Skolelægens virksomhed

ved Varde og Tinghøj skoler.

Uddrag af beretningerne 1953/54 og 1954/55.

	1953/54		1954/55	
	Varde	Tinghøj	Varde	Tinghøj
Antal undersøgte børn	1248	58	1314	57
» henvisninger til læge	219	10	238	5
» tuberkulinpositive efter tub. infektion	49	2	47	3
» calmettevacc. før skolegang	186	0	297	0
» » efter skolegang	885	45	831	47
» tuberkulinnegative	128	11	150	3
» hvis udseende er sundt	1143	58	1203	57
» » » » sart	105	0	111	0
» » » » sygeligt	0	0	0	0
» hvis ernæringstilstand er				
over middel	109	10	92	6
middel	1095	48	1174	51
under middel	44	0	48	0
Antal med:				
Adenitis	19	0	17	0
Adenoide veg.	28	2	31	1
Adfærdsforstyrrelser, svære	2	0	4	0
Adipositas	3	0	5	0
Almentilstand dårlig	12	0	9	0
Andre lidelser	28	0	31	0
Anæmia	21	0	9	0
Asthma	8	0	5	0
Enuresis	30	1	38	1
Epilepsi	2	0	1	0
Farveblindhed	18	0	22	0
Fingersuttere og neglebidere	22	1	37	2
Fodvorter	—	0	8	0
Ganespalte	—	0	1	0
Hareskår	—	0	1	0
Hernier	4	0	3	0
Hjertelidelser	1	0	1	0
Holdningsfejl	68	1	75	1
Hudlidelser	24	2	19	1
Hyp. tonsill.	24	1	24	1
Høreelse nedsat	9	1	16	1
Kejrhåndethed	4	0	4	0
Krypthorchisme	64	5	50	4
Misdannelser, erhvervede	1	0	1	0
Nervositas	15	1	11	1
Pareser efter børnelammelse	2	0	1	0
Pedes plani	60	5	36	5
Phimosis	11	—	12	—
Strabismus	—	0	9	0
Taleforstyrrelser, udtalte	3	0	2	1
Refraktionsanomalier	154	8	163	9

Til foranstående oversigt bemærkes:

- I. 1953/54: a) De lægehenviste børn udgør 17,4 % af samtlige undersøgte.
b) Ved årets slutning var i Varde calmettevaccineret 85,8 % af samtlige elever og i Tinghøj 77,6 %.
c) I Varde er der i skoleåret foretaget intelligensbestemmelse på 14 elever. Ved skoleårets slutning fandtes 3 åndssvage, 12 sinker og 5 ordblinde.
I Tinghøj fandtes 2 sinker.
- II. 1954/55: a) De lægehenviste børn udgør 17,9 % af samtlige undersøgte.
b) Ved årets slutning var i Varde calmettevaccineret 84,7 % af samtlige elever og i Tinghøj 82,4 %.
c) I Varde er der i skoleåret foretaget intelligensbestemmelse på 15 elever. Ved skoleårets slutning fandtes 2 åndssvage, 15 sinker og 4 ordblinde.
I Tinghøj har skolepsykologen undersøgt 3 børn. 2 var sinker, og 1 var ordblind.

Der er i skoleårene 53/54 og 54/55 udsendt 239 påmindelser og aflagt 59 hjemmebesøg. Årsagen til sidste er dels intelligensbestemmelser og dels følger af manglende aflevering af lægehenvisninger trods påmindelser. 57 mødre (el. fædre) er mødt efter tilsigelse. 29 klasser er undersøgt for hovedlus. I 6 klasser fandtes 8 børn, der henvistes til behandling.

Varde kommunale skoletandpleje.

Oversigt over virksomheden i året fra april 1953 — april 1955.

Hos tandlæge Lund-Hansen.

Systematisk behandling	Antal børn				De forskellige behandlings antal								
	Indmeldte til behandlingen	Fundne fri for karies	Af anden grund ikke behandlede	Behandlede	Fyldning		Extrak- tion		Rensning	Rodbehandling	Injektion	Andre behandlinger	Ialt
					Blivende tænder	Mælke- tænder	Blivende tænder	Mælke- tænder					
1. års behandling . . .	75	11	3	61	62	20	9	51	20	13	19	9	203
Fortsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. behdl. . .	467	60	14	393	802	34	40	247	181	64	90	19	1477
Tilsammen 1953/54.	542	71	17	454	864	54	49	298	201	77	109	28	1680
1. års behandling . . .	68	6	2	58	77	10	8	62	18	12	20	12	219
Fortsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. behdl. . .	497	48	29	420	930	0	38	290	190	87	110	25	1670
Tilsammen 1954/55.	565	56	31	478	1007	10	46	352	208	99	130	37	1889

Hos tandlæge Koch.

1. års behandling . . .	33	4		29	62	17	0	19	18	9	22	18	165
Fortsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. behdl. . . .	380	34		346	793	72	8	127	149	51	98	26	1324
Tilsammen 1953/54.	413	38		375	855	89	8	146	167	60	120	44	1489
1. års behandling . . .	31	1		30	68	47	2	17	22	9	28	14	207
Fortsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. behdl. . .	363	11		352	771	149	8	104	227	43	117	43	1462
Tilsammen 1954/55.	394	12		382	839	196	10	121	249	52	145	57	1669

Hos tandlæge Hygebjerg-Hansen.

1. års behandling . . .	61	4		57	178	69	0	26	24	6	28	4	335
Fortsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. beh.	81	3		78	148	46	5	65	27	2	62	6	361
Tilsammen 1953/54.	142	7		135	326	115	5	91	51	8	90	10	696
1. års behandling . . .	47	2		45	144	43		17	15	2	16	42	279
Fortsat beh. af børn, der i tidl. år har været under syst. behdl. . .	141	3		138	475	36	6	95	34	4	87	61	798
Tilsammen 1954/55.	188	5		183	619	79	6	112	49	6	103	103	1077

Realeksamen 1954.

1. Kurt Ballesgård	mg ÷	13,48
2. Viggo Christensen	mg	14,00
3. Erik Christiansen	mg ÷	13,41
4. Inger Christiansen	mg ÷	13,29
5. Else Hansen	mg	13,77
6. Jørgen Gyldenfeldt Hansen	g +	12,96
7. Sonja Seested Jakobsen	mg	13,84
8. Ole Starup Jensen	g +	12,37
9. Ove Elkjær Jensen	mg ÷	13,40
10. Alice Mørk Jessen	mg	13,90
11. Alice Korsgård	mg ÷	13,10
12. Bodil Christensen	mg ÷	13,30
13. Marie Christensen	mg	13,82
14. Ejvind Lambertsen	g +	12,94
15. Jørn Perch Lind	mg	13,68
16. Knud Mortensen	mg	13,95
17. Thomas Pedersen	mg +	14,33
18. Jørn Vestergård Schmidt	mg +	14,18
19. Preben Årup Simonsen	mg	14,04
20. Grete Strandvig	mg	14,15

21. Egon Sørensen	mg+	14,26
22. Erna Sørensen	mg÷	13,40
23. Ernst Sørensen	mg	14,04
24. Ingerlise Sørensen	mg÷	13,04
25. Karen Marion Schack Sørensen	mg+	14,42
26. Stig Schack Olldag Sørensen	g+	12,64
27. Jørn Plætner Tychsen	mg÷	13,37
28. Niels Kristian Vestergård	g+	12,61

Mellemskoleeksamen 1954.

(4. mell. a).

1. Hanne Andersen	mg	14,02
2. Lis Andersen	mg+	14,34
3. Else Christensen	ug÷	14,61
4. Ruth Frølund Christensen	mg÷	13,22
5. Doris Alice Christoffersen	g+	12,71
6. Inger Lise Juhl Christoffersen	ug÷	14,58
7. Gunnar Gregersen	mg	13,74
8. Ingrid Hansen	mg÷	13,45
9. Marit Hansen	mg+	14,29
10. Elfi Harmuth	mg÷	13,04
11. Poul Jensen Holm	g+	12,78
12. Dorrit Hovedskov	g+	12,52
13. Erik Brink Jacobsen	mg	13,72
14. Jørgen Jacobsen	mg	14,12
15. Inger Jensen	g+	12,53
16. Ester Tange Kristensen	ug÷	14,69
17. Knud Erling Larsen	g	12,16
18. Søren Lorentsen	mg	13,68
19. Anne Marie Mortensen	g+	12,70
20. Poul Lund Mouritsen	mg÷	13,47
21. Ingeborg Vind Nielsen	mg÷	13,52
22. Laurits Thorbjørn Nielsen	g+	12,76
23. Sinne Lissie Gottenborg Nielsen	mg+	14,19
24. Gunner Pedersen	mg÷	13,62
25. Henry Sparrevohn Pedersen	g+	12,97
26. Karen Marie Pedersen	g	11,56
27. Betty Sørensen	mg	14,13
28. Inge Sørensen	mg÷	13,39
29. Anna Thorbøll Ulsøe	mg÷	13,58

(4. mell. b).

1. Karen Aas	mg ÷	13,45
2. Lis Baunbæk	g	12,07
3. Ulla Christiansen	mg ÷	13,27
4. Robert Grøndahl Fast	mg	13,95
5. Inger Margrethe Gadegård	ug ÷	14,55
6. Ingelise Frausing Gregersen	mg +	14,37
7. Per Haldbo	ug ÷	14,50
8. Hans Erling Hansen	mg	13,73
9. Anny Jensen	mg ÷	13,61
10. Knud Jensen	mg ÷	13,27
11. Ingrid Bitten Carlsen	mg ÷	13,13
12. Dorthe Marie Kjær	mg	14,14
13. Erik Fenger Kristensen	mg	13,76
14. Erik Henning Larsen	ug ÷	14,54
15. Erik Stensgård Madsen	g +	12,97
16. Frank Madsen	mg	14,08
17. Hanne Stensgård Madsen	mg	13,69
18. Oliane Marie Madsen	g +	12,99
19. Lis Møller	mg	13,81
20. Birthe Kausgård Nielsen	mg +	14,46
21. Hans Kristian Ejlskov Nielsen	mg	13,85
22. Knud Grundahl Nielsen	mg	13,68
23. Per Thornberg Nielsen	mg	14,04
24. Inger Elise Olesen	mg	13,85
25. Else Pedersen	mg	14,08
26. Harley Faurbye Poulsen	mg ÷	13,58
27. Mogens Sixtus Rasmussen	mg ÷	13,08
28. Else Marie Sørensen	mg +	14,23
29. Kirsten Voigt	mg	14,16

Realeksamen 1955.

1. Ruth Frølund Christensen	g+	12,33
2. Gunnar Gregersen	mg÷	13,18
3. Hans Erling Hansen	mg	13,75
4. Marit Hansen	mg+	14,24
5. Elfi Harmuth	mg÷	13,16
6. Jørgen Jakobsen	mg	13,86
7. Ester Tange Kristensen	ug÷	14,57
8. Søren Lorentzen	g+	12,52
9. Hanne Stensgård Madsen	mg÷	13,01
10. Poul Lund Mouritsen	g+	12,79
11. Lis Møller	mg÷	13,50
12. Knud Grundahl Nielsen	g+	12,71
13. Sinne Lissie Gottenborg Nielsen	mg	13,76
14. Gunnar Pedersen	mg÷	13,54
15. Henry Sparrevohn Pedersen	g+	12,85
16. Mogens Sixtus Rasmussen	g	11,97
17. Inge Sørensen	g	12,10
18. Anna Thorbøll Ulsøe	g+	12,97

Mellemskoleeksamen 1955.

(4. mell. a.).

1. Verner Antonius	mg+	14,19
2. Margit Bonnichsen Berg	mg+	14,21
3. Poul Erik Christiansen	g+	12,76
4. Ove Ejnar Dalsgård	mg÷	13,17
5. Ernst Hansen	g	12,25
6. Hans Carl Harch Ingvarsen	mg	13,80
7. Erling Johannes Nyboe Laursen	g+	12,98
8. Bent Lastrup	g+	12,40
9. Kirsten Vibeke Nemming	mg÷	13,06
10. Sonja Vad Nielsen	mg	13,88
11. Benny Pedersen	mg÷	13,23
12. Ellen Brink Pedersen	mg	13,69
13. Inger Bente Pedersen	mg+	14,32
14. Myrna Resen	mg+	14,26
15. Jens Carl Riisgård	mg÷	13,39
16. Ingermarie Sillesen	ug÷	14,50

17. Karen Holst Simonsen	mg+	14,19
18. Margit Akselborg Simonsen	g+	12,69
19. Benny Sørensen	g	11,69
20. Palle Trabjerg	mg	13,73

(4. mell. b.).

1. Johannes Aas	mg+	14,41
2. Søren Kristian Andersen	mg	14,14
3. Per Rasmussen Buttenschøn	mg÷	13,43
4. Egon Caspersen	mg÷	13,11
5. Elly Winther Clausen	mg÷	13,10
6. Christian Frederik Guldager Hansen	mg	13,80
7. Ellen Hovedskov	g+	12,64
8. Erik Nørskov Jensen	mg+	14,39
9. Carl Vagner Jørgensen	mg÷	13,45
10. Lene Knudsen	mg÷	13,51
11. Solveig Bodil Larsen	mg	14,15
12. Gudrun Else Magdalene Momme	mg	14,14
13. Birthe Horsbøl Mortensen	mg÷	13,39
14. Hanne Mortensen	mg	14,05
15. Villy Gotfred Nielsen	ug÷	14,59
16. Erna Kristine Poulsen	mg+	14,49
17. Frank Vishof Poulsen	ug÷	14,51
18. Knud Kristian Pedersen	mg÷	13,66
19. Peter Anton Petersen	g+	12,86
20. Mogens Reintoft	ug÷	14,57
21. John Erik Sørensen	mg÷	13,09
22. Kirsten Helene Sørensen	mg+	14,30
23. Kurt Thomsen	mg+	14,27

(4. mell. c.).

1. Ingelise Bakmar	mg÷	13,52
2. Erna Christensen	mg	13,88
3. Jørgen Damsgård	mg	13,80
4. Ellen Gad	mg÷	13,09
5. Bjarne Milton Hansen	mg÷	13,63
6. Else Agnete Hansen	mg÷	13,12
7. Bodil Hedegård Holm	mg÷	14,21
8. Svend Erling Holm	mg÷	13,16
9. Lis Jensen	ug÷	14,50

10. Tove Elisabeth Jensen	mg+	14,25
11. Inger Marie Larsen	mg÷	13,56
12. Hanne Yrsa Nyboe Laursen	g+	12,90
13. Erik Perch Lind	mg÷	13,52
14. Poul Erik Lundkvist Andersen	mg÷	13,31
15. Elsa Kvistgård Mollerup	mg+	14,26
16. Anders Kristian Nielsen	mg	13,89
17. Christian Orup Pedersen	mg÷	13,07
18. Poul Verner Pedersen	mg+	14,20
19. Lis Aarup Simonsen	mg÷	13,45
20. Karen Dorthea Slifsgård	mg+	14,18
21. Alice Sørensen	mg	13,93
22. Tove Gunhild Vestergård	ug÷	14,57
23. Kurt Zander	g+	12,94

Af skolens dagbog.

1. I sommerferien 1953 havde 4. mell. b en ganske dejlig tur til Bornholm, som er nærmere omtalt i årsberetningen 1952—53. I sommeren 1954 besøgte et »blandet« hold fra de store klasser Harzen. Ledere af Bornholms-turen var d'hr. Harz og Gordon Larsen samt frk. Therkildsen. Leder ved turen til Harzen var lærer Vejrup.

2. For basarpengene tilligemed en kommunal bevilling er der anskaffet et komplet tone- og talefilmsanlæg, — to båndfilmapparater, — en båndoptager samt tre malerier til udsmykning af realklassen og 4. mell. i den nye bygning. Tilbage står så kun at få anskaffet en transportabel scene.

3. Skoleudvalgets store interesse for at skolens materiel og bygninger, inventar m. m. stadig er på højde med tidens krav, giver sig mange udslag, bl. a. i en indsats ud over de almindelige reparationer for at bevare bygningerne smukke og velholdte, idet man deler disse i 4 grupper, hvoraf hver enkelt efter tur får en hovedreparation. Desuden gennemgår sløjdkloaket p. t. gennemgribende fornyelse.

4. Den årlige idrætsdag fandt som sædvanlig sted først i september og var ikke som ellers begunstiget af vejret. Det blæste og himlen var overtrukket, men det regnede dog heldigvis ikke.

Grindsted kostskole løb som sædvanlig af med »Vestkysten«s pokal for de største drenge i fodbold, ligesom de tog sig kærligt af pokalen for det bedste samlede resultat. Ved dette stævne udsattes der af de deltagende skoles ledelse iøvrigt nye pokaler for andre discipliner.

Heraf hjemførte Varde pokaler for drengehåndbold, drengestafet og pige-langbold.

5. I august var 8. kl. på den traditionelle tur til København som Vardensersamfundets gæster og havde en række dejlige og udbyttegivende dage i hovedstaden.

6. Skolen har i det svundne år haft besøg af: Bibliotekar Rütting (foredrag på tysk om forholdene i Tyskland), Nationalmusæets provinstantouré (»Fra jordhytte til glashus«), filmsfotograf J. Bitsch: »En ekspedition gennem Midtafrika« og jagtkonsulent Fynboe: »Fra de danske reservater«. En udsending fra dansk skibsadoption, kaptajn Røder, har fortalt om dansk skibsfart gennem tiderne, og to indiske missionærer har besøgt forskellige klasser og fortalt om Indien.

7. En fornyet afstemning gav til resultat, at der for fremtiden ikke holdes fem kvarters middagspause, undervisningen går ud i eet, dog med en frokostpause på skolen.

lende. Årsagen har været, at der er for få tandlæger at vælge iblandt. Der er kun tre skoletandlæger. Det må derfor hilses med tilfredshed, at endnu en tandlæge nedsætter sig i byen, og at vedkommende deltager i skoletandplejen.

9. Aftenskolearbejdet lider som bekendt mange steder af det, man kunne kalde »spredt fægtning«. Med og fra efteråret 1953 er Varde by så lykkelig at have een og kun een aftenskole, som har alle de forskellige oplysningsforbund i ryggen, idet repræsentanter for disse indgår i et »teknisk udvalg« sammen med en repræsentant fra aftenskolenævnet, der er den egentlige bestyrelse for aftenskolen.

10. Samtidig med indførelsen af »samlet skoletid« er der truffet aftale med andelsmejeriet, således at børnene kan købe mælk i frokostpausen. Der betales med mælkemærker, som kan erhverves i mejeriudsalgene.

11. Der har i årets løb været arrangeret nogle »klasseture« eller »klasse week-endlejr«, som der har været stor begejstring for blandt eleverne. Der er ingen tvivl om, at det er et udmærket middel til at skabe sammenhold og godt kammeratskab i en klasse.

12. I efteråret 1953 afholdtes en udstilling over glemte sager. Der var to lokaler fyldt med huer, overfrakker, trøjer, halstørklæder, håndklæder, ure, smykker, punge, pensils o. s. v. Men skønt der var mange dejlige ting, var afsætningen ikke stor. Det tiloversblevne skænkedes til Frelsens Hær.

13. Juleafslutningen foregik som sædvanlig i kirken under lærer Larsens sikre ledelse. Et festligt syn er det at se lysekronernes skær spejle sig i de mange barneøjne. Men højdepunktet er at høre alle de klare barnestemmer forene sig i de gamle julesalmer.

14. Hvad angår skolens fritidsvirksomhed har der som sædvanlig været arrangeret håndboldturnering og skak for de større drenge af lærer Kjær Larsen. Ved et initiativ taget af »Vestjyderne« har skolen fået indrettet en keramikafdeling med elektrisk ovn.

15. Den 30. marts sluttede skoleåret med en forældrefest i Arnbjerghallen. Mens det til andre arrangementer kan være vanskeligt at samle forældrene, når der da ikke er tale om større begivenheder, såsom basar og skolekomedie, havde skolen den store glæde, at der sluttedes bravt op om afslutningsfesten.

For at skabe afveksling havde man denne gang allieret sig med Stormgades skoleorkester fra Esbjerg. Desuden læste lærerinde frk. Christensen op på jydsk. Lærer Larsens pige kor sang, der var fælles kaffebord, festtale, uddeling af eksamensbeviser, diplomer og præmier, for hvilke sidste skolen beder giverne modtage den hjerteligste tak.

Flidspræmierne tildeltes:

- IV ml. a. Ingerlise Christoffersen.
- IV ml. b. Birthe Kausgård Nielsen.
- 8. kl. Birgit Mortensen.
- 8. kl. Jørgen Madsen.
- 8. kl. Lily Olsen.
- 7. a. Mary Nielsen.
- 7. a. Sv. Erik Olsen.
- 7. b. Hans Pedersen.
- 7. b. Vita Wettergren.
- Realkl. Thomas Pedersen.
- Realkl. Karen Sørensen.

16. Dyrbyes legat er tildelt:

- Viggo Christensen.
- Egon Sørensen.

17. Følgende lærere har haft jubilæum eller rund fødselsdag:

- Hr. Ev. Larsen, 50 år den 1. april 1954.
- Fru A. Knigge, 25 års jubilæum den 1. juli 1954.

Foråret 1954 – sommeren 1955.

1. Skoleudflugterne: Udflugten for de store elever gik denne gang til Kongebrogården, hvor eleverne havde lejlighed til at foretage rundfart i Lillebælt.

De mindre, eller rettere sagt, mellemstore elever tog denne gang til Skyttehuset og havde en ualmindelig dejlig dag med strålende vejr.

Endelig var realisterne på udflugt til Himmelbjerget.

2. Alarmerende rygter har villet vide, at det berømte fåremarked i Ho skulle ophøre på grund af terrænets inddragen til militært øvelsesområde. Dette er dog endnu ikke sket, og derfor blev den traditionelle tur med 4. ml. atter gennemført i år.

3. Et formandsskifte i Vardensersamfundet skabte en vis ængstelse for, at der måske ville blive sat en stopper for 8. klasses årlige ekskursion til hovedstaden. Det viste sig dog heldigvis, at frygten var ubegrundet. Den ny formand gik ind for at bevare den smukke tradition, der tjener Vardensersamfundet til stor ære. Skolen er meget taknemmelig for den oplevelse, som på denne måde skænkes borgerskolens ældste klasse.

4. I forsommeren 1954 startedes der i Varde en cricketklub. Cricket er en gammel Varde-idræt, idet der eksisterede en klub i byen for ca. 25 år siden, ligesom der dengang, i gymnastiklærer Poul Jørgensens tid, også blev

spillet cricket i skolen. Da skolens idrætstimal ikke rækker til en grundig opøvelse i denne hæderkronede idræt, vil den nærmest finde sin plads som afvekslingsport i den varmeste tid, samt som værende særdeles velegnet til små drengehold, der tæller for få til, at der kan spilles fodbold.

For at stimulere interessen har skolen i sommerferien gratis og frivillig undervisning i cricket een gang om ugen, ligesom der findes en klassepokalturnering for 6. klassetrin og opefter.

5. I blæsende og byget septembervejr afvikledes den årlige idrætsdag med deltagelse af skolerne fra Ølgod, Grindsted, Nr. Nebel og Varde. Alligevel gik børnene til sagen med liv og lyst, og vejret artede sig heller ikke værre, end at stævnet kunne gennemføres i sin helhed. For første gang hjemførte Grindsted ikke pokalen for det bedste samlede resultat. Den vandtes denne gang af Varde skole.

Vardes resultater m. h. t. hjemførte pokaler blev ivørigt

Dregehåndbold, drengestafet samt Varde byråds pokal for det bedste samlede resultat. Varde fik 261 points og Grindsted 252,5 points.

6. Den gamle borgerskole har 100 års jubilæum i september 1956. Da en så prominent begivenhed naturligvis ikke bør gå upåagtet hen, er der nedsat et udvalg bestaaende af repræsentanter for skolen og skolemyndighederne, nemlig grosserer J. S. Jensen, stadsdyrlæge A. Gadegård, postkontrollør A. Hejn, overlærer fru Nordhjem, viceinspektør H. Malling samt skoleinspektørerne A. C. Dalsgård-Hansen og V. Agerschou-Andersen. Skoleinspektør A. C. Dalsgård-Hansen er formand for udvalget.

7. Arkivalier: Naturligvis undgæes det ikke ved en sådan lejlighed, at der opstår lyst til at dykke ned i fortiden og søge at få et indtryk af det liv, der er levet i den gamle bygning ud mod kirken. Desværre viste det sig, at der ikke længere på skolen fandtes embedsdagbøger eller forhandlingsprotokoller fra før århundredskiftet. Morsomt nok dukker der så en gammel altmulig-dagbog fra Varde skole op på Fyn, og den er nu kommet hjem, efter at have ført en omflakkende tilværelse i et gammelt skrivebord. Protokollen er påbegyndt netop for 100 år siden, og man finder deri optegnelser ført af Varde skoles første skoleleder, overlærer, som det hed dengang, Jacob Jacobsen, der ledede skolen fra 1826—56. Der findes på skolens kontor fotografier af alle tidligere skoleledere undtagen Jacob Jacobsen. Skulle der mon være en Varde-borger, som kan anvise en vej til at afhjælpe dette savn?

8. Som tidligere kort berørt, er der blevet etableret et »hobby« rum i den ny skolebygning, hvor der under ledelse af lærer Thv. Sørensen og lærerinde frk. Aase Toft undervises i keramikarbejde. Tilslutningen har været så overvældende, at man har måttet begrænse tilgangen.

9. Som nabo til skolen er der i 1954 opført en ungdomsgård kombineret med et vandrehjem.

10. I 1954—55 er skolen gået over til oliefyr, idet der i fyrrummet er installeret et anlæg, der foruden skolen også skaffer varme til teknisk skole og rådhuset.

11. Skoleudvalget har i samme tidsrum gennemført store forbedringer. Således en nyordning af forholdene i sløjdsalen og småsløjdlokalet, omforandring af redskabsrummet i pige-gymnastiksalen, flisebelægning af baderummet i samme bygning, samt en indgribende hovedreparation af den gamle borgerskolebygning. Der er al mulig grund til at glædes over det vågne blik, skoleudvalget til enhver tid har for skolens tarv m. h. t. bygninger, inventar og undervisningsmidler.

12. Da landsskolescenen lagde ud blev Varde skole sammen med op-landsskolerne selvstændig teaterkreds. I efteråret 1954 så ca. 700 børn det kgl. teaters succes, »High Tor« af Maxwell Anderson.

13. Det er altid udmærket med særprægede traditioner. En række år var det således skik, at kirkeårets begyndelse markeredes ved en sanggudstjeneste, hvor både skolebørn og forældre var til stede. Denne skik gentoges i efteråret 1954, og det blev en festlig oplevelse.

14. Juleafslutningen formede sig på vanlig vis ved, at hele skolen samledes i kirken, hvor menighedsrådet villigt havde sørget for juletræer med levende lys, — hvor langt mere festligt og højtideligt end juleafslutningerne i gamle dage i de mørke, triste gymnastiksale.

15. Det sidste kvartal bragte flere oplevelser. Skolen havde således besøg af kgl. skuespiller Henrik Malberg, der på mesterlig vis læste scener fra »Erasmus Montanus«. Skolescenen aflagde besøg med Holbergs »Maskerade«, der fik en ualmindelig vellykket opførelse, ikke mindst vil man huske Ib Conradi som Henrik. Jørgen Bitsch, der allerede var på besøg i efteråret 1954, kom dennegang og gav Danmarkspremiere på en ny Afrika-film. Den var også ganske udmærket, men det er som om børnene er blevet trætte af den type film, der i modsætning til Martin Johnsons »Congorilla« mest beskæftiger sig med de indfødtes liv og ikke så meget med fauna og flora.

16. I februar 1955 havde skolen besøg af kaptajn Horner fra Dansk skibsadoption, og endelig fik skoleeleverne lejlighed til at se Preben Franchs oldtidsfilm.

17. Årsafslutningen fandt som sædvanlig sted i Arnbjerghallen, der var fyldt til sidste plads. Denne gang stod skolen helt og holdent selv for arrangementet. Der var musikunderholdning ved lærerorkestret, og lærer Ev. Larsens børnekor. Viceinspektør Malling læste den berømmelige »Et sognerådsmøde«, der uddeltes eksamensbeviser og flidspræmier, og til slut sam-

ledes man ved de festligt dækkede kaffeborde. Følgende fik flidspræmie:

- Realkl. Ester Tange Kristensen.
- 4. m. a. Inger Petersen.
- 4. m. b. Egon Caspersen.
- 4. m. b. Kirsten Sørensen (for den bedste præstation i dansk).
- 4. m. c. Tove Vestergård.
- 8. kl. Astrid Balle.
- 7. a. Finn Larsen.
- 7. a. Hanne Lund.
- 7. b. Kaj Christiansen.

18. Dyrbyes legat er i Aar uddelt til følgende to drenge i realklassen:

- Gunnar Petersen.
- Gunner Gregersen.

19. Jubilæer: 25 år ved Varde skolevæsen:

- Overlærer Bjarnesen d. 1. april 1955.
- Lærerinde frk J. Christensen d. 1. januar 1955.
- Viceinspektør L. K. Jensen d. 1. august 1955.
- Lærerinde frk. K. Hebsgård d. 1. august 1955.

20. Gaver til Skolen. Kredslæge Sv. Rohleder hjembragte fra sin rejse til Sydamerika en smukt forarbejdet model af en flyvefisk.

Isenkræmmer Aksel Madsen har skænket skolen 16 udstoppede fugle.

21. Skoleudflugterne i foråret 1955. Denne gang vedtog man forsøgsvis at dele i tre hold, foruden det sædvanlige hold med de helt små, således at det ældste hold skulle til Skamlingsbanken, det mellemste til Kongebrogården og det yngste til Randbøldal. Realklasseturen gik denne gang til Djursland.

I anledning af Varde Realskoles 75 år jubilæum.

Varde Realskole begyndte sin virksomhed den 2. september 1879. Den blev oprettet med det formål »at bibringe drengebørn en fyldigere undervisning end den, kommuneskolen er i stand til at give«.

Undervisningen blev til at begynde med ledet af 2 lærere, nemlig hr. skoleforstander Laage og hr. lærer Jakobsen. Deres lønning var det første år 1600 kr. til hr. Laage og 1000 kr. til hr. Jakobsen. Der var 3 klasser: yngste klasse, mellemklassen og øverste klasse, og skolepengene blev fastsat til henholdsvis 5, 6 og 7 kr. månedlig. Skolen blev administreret af et skoleråd på 5 medlemmer, nemlig:

Kjøbmand Søren Thomsen (valgt med 20 stemmer),

Kjøbmand Viktor Brorson (19 st.).

Sagfører Harck (18 st.).

Avlsbruger B. Jensen (17 st.).

Apotheker C. Nielsen (15 st.).

Skolen fik tilskud fra Varde byråd, fra Ribe amts skoleråd og fra kirke- og undervisningsministeriet. Der blev givet mange fripladser til flinke elever.

Forstander Laage ledede skolen i de første fem år, hvorefter kaptajn N. Brix blev antaget som skolens bestyrer. Hans løn var til at begynde med 2000 kr. årlig foruden fri bolig på skolen.

I sommeren 1883 blev der afholdt alm. forberedelseseksamen, og den blev bestået »med et meget gunstigt resultat« af 9 elever, hvoraf de 6 var fra Varde bys opland. Skolen havde adskillige elever fra Fanø og Esbjerg og andre fjerntliggende egne, hvor man savnede en videregående undervisning.

Til at begynde med havde kun drenge adgang til at komme i Varde realskole, men ved generalforsamlingen i august 1886 fremsatte skolerådet forslag om, at også unge piger kunde få lov til at søge skolen og tage alm. forberedelseseksamen, dog med det forbehold, »at bestyrelsen efter samråd med skolebestyreren skal have ret til straks at ophæve adgangen til skolen for unge piger, såfremt der skulle vise sig nogensomhelst ulempe eller fare ved, at drenge eller unge mænd og unge piger undervises sammen«.

Skolens elevantal voksede jævnt til henimod 100 drenge og piger, fordelt i fem klasser og undervist af fem lærerkræfter, deriblandt een lærerinde.

Lønningskontoen og andre udgifter steg efterhånden så stærkt, at underskudet voksede fra år til år, særlig efter at Esbjerg havde fået sin egen realskole.

Blandt Varde realskoles gamle elever kan nævnes viceinspektør A. Grunnet Jepsen og bankdirektør N. Brandt.

Ved generalforsamlingen d. 5. marts 1903 meddelte skolerådets form., sagfører A. Harch, at »byrådet under 22. april 1902 havde besluttet at overtage og drive skolen som egentlig kommunal skole«. Dette skete i henhold til skolerådets Andragende og på de af generalforsamlingen under 21. febr. 1901 fastsatte vilkår.

Den 3. marts 1955.

A. C. DALSGAARD-HANSEN.

ORDENSREGLER

FOR ELEVER I VARDE KOMMUNALE SKOLER

1. Eleverne skal møde på skolen i god tid, dog ikke tidligere end 10 minutter før undervisningens begyndelse. Efter undervisningens ophør skal eleverne forlade skolens område.
2. Eleverne må ikke forurene eller beskadige vægge, borde, bænke, w. c.'er eller skolens inventar og bygninger. Den skade, der forøves med vilje eller ved uagtsomhed, må den pågældende erstatte. Der må ikke leges på trapperne til toiletterne, og det er forbudt eleverne at bruge toiletrumene som opholdsstue.
3. I frikvartererne må ingen elev forlade legepladsen uden den tilsynshavende lærers tilladelse. Kun duksene må uden særlig tilladelse færdes i klasselokalerne eller på gangene. Det er endvidere kun tilladt ordensduksene at gå ind om morgenen, før det ringer ind. Det samme gælder for første time over middag.
4. Henkasten af papir, æblestumper el. lign. på legepladsen så vel som i klasseværelser og garderober er strengt forbudt. Papirkasserne skal benyttes.
5. Voldsomme og farlige lege samt slagsmål er forbudt. Om vinteren er det forbudt at kaste med sne.
6. I tilfælde af fravær medbringer eleven en skriftlig meddelelse om forsømmelsens årsag. Ved længere tids sygdom eller ved gentagne korte forsømmelser på grund af sygdom kan lægeattest forlanges.
7. Når der ringes ind, ophører al leg. Eleverne stiller hurtigt op og begiver sig i den anviste orden stille og roligt til deres klasser.
8. Under særlige omstændigheder kan fritagelse for en enkelt time gives af faglæreren og for en enkelt dag af klasse-læreren, når barnet medbringer en seddel fra hjemmet, hvori der udtrykkes ønske derom.

Om ekstra fridage ud over en enkelt skal der ske henvendelse til skolens kontor. Drejer det sig om mere end 3 dage, skal der sendes skriftlig ansøgning til skolekommissionens formand.

Vedtaget i lærerrådet d. 11/12 1951

P. l. v.

L. Hoffmann.